

KDB 475

NVE-V

ARKIVNR.:

SAKSBEH.:

5803 23.12.76

SKANNET OG
INNARKIVERES

DATE:
TIME:

Tillatelse

for

*veiler kommissionen
002.H13*

Hedmark Kraftverk

TIL ERVERV AV FALL OG EKSPROPRIASJON AV RETTIGHETER FOR UTBYGGING AV BRASKEREIDFOSS I GLOMMA

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 29. OKTOBER 1976)

Ved kongelig resolusjon av 29. oktober 1976 er bestemt:

- «1. I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m. v. § 4 gis Hedmark Kraftverk tillatelse til erverv av fallrettigheter for utbygging av Braskereidfoss i Glomma, i det vesentlige i samsvar med framlagte planer og på de vilkår som er inntatt i Industridepartementets foredrag av 29. oktober 1976.
2. I medhold av lov nr. 3 av 15. mars 1940 om vassdragene, §§ 62, 148, 104 og 105 og lov av 26. juni 1970 om vern mot vannforurensing gis Hedmark Kraftverk tillatelse til ekspropriasjon av fall, grunn og nødvendige rettigheter og til utbygging av Braskereidfoss i Glomma, i det vesentlige i samsvar med framlagte planer og på de vilkår som er inntatt i Industridepartementets foredrag av 29. oktober 1976.»

Betingelser

for tillatelse for Hedmark Kraftverk til å erverve fallrettigheter i Glomma ved Braskereidfoss.

(Meddelt ved kongelig resolusjon av 29. oktober 1976.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år fra konsesjonsens datum. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. konsesjonslovens § 4, 3. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til statens konsesjonsavgiftsfond av kr. 1,50 pr. nat.-hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallene etter den foretatte utbygging og regulering kan frambringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til konsesjonsavgiftsfondene i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 6,00 pr. nat.-hk, beregnet på samme måte.

Etter 10 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som vasskraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

2 a.

Når konsesjon er gitt, plikter anleggenes eier å innbetale til Våler kommune kr. 500 000 til næringsfond for kommunen.

Fondet anvendes etter nærmere bestemmelse av kommunestyret til fremme av næringslivet i kommunen. Vedtekter for næringsfondet skal være undergitt godkjennelse av vedkommende departement.

3.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vassforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 13, skal med bindende virkning for hvert

enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Driften må ikke i så lang tid som 3 år kontinuerlig stanses eller kontinuerlig innskrenkes til mindre enn en tredjepart av det i den forløpne tid innsatte, på regelmessig drift beregnede maskineris energi, heri ikke iberegnet hva som måtte være avgitt til bruk for stat, kommune eller fylkeskommune etter post 12, og slike stansninger eller innskrenkninger må ikke noensinne i løpet av 10 år samlet finne sted i så meget som 5 år.

Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid, som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra vedkommende departement, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 200.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle tvist om dette avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nød-

vendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av departementet.

9.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anleggene, eller, hvis departementet måtte finne det mer hensiktsmessig, og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunnshus.

10.

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for Vassdragsdirektoratet detaljerte planer med

nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Innen en rimelig økonomisk ramme plikter konsesjonæren å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Departementet kan pålegge konsesjonæren å planlegge midlertidige hjelpeanlegg slik at de senere blir til nytte for allmenheten. Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten departementets samtykke.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidene. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av almenheten medmindre departementet treffer annen bestemmelse.

12.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske observasjoner, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde, som vassfallene etter den foretatte utbygging, regulering og overføring kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet, til den kommune hvor kraftanleggene er beliggende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement.

Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonene eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft, som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

14.

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Såfremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Naturvernrådet underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Om disse bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

15.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av vedkommende departement.

For overtredelse av de i konsesjonen innfattede bestemmelser påløper en tvangsmulkt på kr. 1 000 pr. dag eller kr. 5 000 for hver overtredelse såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Mulkten kan inndrives ved utpanting.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 2, 4 eller 15, første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med ervervslovens § 26, annet ledd.

16.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende, jfr. ervervslovens § 2.

Betingelser

for Hedmark Kraftverk etter vassdragslovens §§ 62, 148, 104 og 105 til ekspropriasjon av rettigheter og til utbygging av Braskereidfoss i Glomma.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 29. oktober 1976.)

1.
 - a) Hedmark Kraftverk plikter å påse at det ved anleggsarbeidet og kraftverksdriften blir tatt de nødvendige hensyn for å forebygge skader på vilt- og fiskebestandene som berøres av utbyggingen. Herunder skal utbyggeren i rimelig grad forebygge fare for tilslamming og annen forurensning av vassdraget.
 - b) Utbyggeren tilpliktes å bygge og vedlikeholde fisketrapp(er) i dammen i Braskereidfoss samt å avgi nødvendig lokkevatt i tillegg til det vann som kreves i trappen(e) etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Trappen(e) skal føre den/de bygges godkjennes av nevnte direktorat. Konesjonæren pålegges dessuten å anordne fisketeller i trappen(e) etter nærmere bestemmelse av nevnte direktorat.
 - c) For å avhjelpe skadevirkninger av utbyggingen skal konesjonæren dersom vedkommende departement eller den dette bemyndiger, finner det nødvendig:
 1. Sette ut yngel og/eller settefisk (herunder også flerårig fisk) av det antall, de arter og stammer, den størrelse og kvalitet, og på den tid, sted og måte som måtte fastsettes, og dekke alle utgifter forbundet med fangst av stamfisk, klekking, føring og transport av den fisk som skal settes ut.
 2. Bekoste fiskeri- og viltbiologiske undersøkelser som omfatter de populasjoner som berøres av utbyggingen.
 3. Foreta utfiskinger (uttynninger) dersom utbyggingen fører til overbefolkning eller forverring av de naturlige forhold.
 4. Dekke utgiftene med utvidet jakt- og fiskeoppsyn i anleggsperioden.
 5. Foreta finrydding av fiskeplasser i neddemningsområdet.
 - d) Etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for vilt- og ferskvannsfisk, kan Hedmark kraftverk pålegges å bekoste en $\frac{1}{4}$ av kostnadene ved bygging og drift av et settefiskanlegg for produksjon av 25 000 tosommige settefisk av ørret.
 - e) Dersom det som følge av kraftutbyggingen oppstår skader som berører vilt- og fiskebestandene i området, tilpliktes konesjonæren, utover det som er nevnt ovenfor, å bekoste ytterligere tiltak som departementet bestemmer for å kompensere skaden, såfremt omkostningene står i rimelig forhold til det som derved vinnes.
2.
 - a) Konesjonæren tilpliktes etter vedkommende departements nærmere bestemmelser å betale merkostnader forbundet med at det kan stilles skjerpede rensekraav til kloakkavløpet fra Elverum (leiret), Heradsbygd, Jønna og Braskereidfoss tettsted som følge av reguleringen og/eller fastsettes kortere gjennomføringsfrist og/eller mer omfattende kloakktilknytting for de berørte kommuner oppstrøms kraftverket enn det som ville bli fastsatt uten at vedkommende regulering blir gjennomført.
 - b) Konesjonæren tilpliktes å betale merkostnader forbundet med å lede det rensede avløpsvannet fra Braskereidfoss tettsted med industri til kraftverkets utløp. Dersom enighet ikke oppnås mellom konesjonæren og kommunen om beløpets størrelse, fastsettes dette av vedkommende departement.
 - c) Konesjonæren tilpliktes etter vedkommende departements nærmere bestemmelser å la utføre eller bekoste andre tiltak som skyldes forurensningsvirkninger som står i forbindelse med utbyggingen.
 - d) Konesjonæren tilpliktes helt eller delvis å bekoste en vassdragsundersøkelse og senere overvåkingsundersøkelser i det berørte vassdrags avsnitt. Vedkommende departement fastsetter størrelsen av kostnadene som skal belastes konesjonæren.
3.

Hedmark Kraftverk avgir nødvendig vann til fløting eller ordner forholdet til Glomma fellesfløtingsforening gjennom avtale eller skjønn i henhold til vassdragslovens § 112.
4.

Utbyggeren plikter etter NVE's bestemmelse å sikre elvebredder — herunder også sidebekker — mot økt erosjon som følge av utbyggingen, eventuelt også bidra økonomisk ved anlegg av nye og vedlikehold av bestående elveforebygninger i det berørte område.
5.

Ekspropriasjonsskjønnet kan bestemme at konesjonæren skal treffe tiltak eller påta seg utgifter for å avhjelpe ulemper for ferdsel og

friluftsliv i det berørte område. Slik bestemmelse kan bare treffes når utgiftene ved tiltaket eller ytelsen etter skjønnensrettens mening ikke vesentlig overstiger den pengeerstatning som ville bli å betale dersom bestemmelsen ikke ble truffet.

6.

Vasstanden ved dammen kan variere mellom kotene 162,2 og 163,2 ved vassføringer under 500 m³/s. Ved større vassføringer skal det manøvreres slik at vasstanden blir som før på strekningen mellom Braskereidfoss og Skjefstadfoss. Eventuelle avvik fra nåværende vassstander på nevnte strekning skal da være minst mulig og ikke over ± 10 cm.

De tillatte reguleringsgrenser skal markeres med faste og tydelige vasstandsmerker som godkjennes av NVE.

Minstevassføring nedenfor dammen skal være 65 m³/s., eller lik tilløpet ved dammen hvis dette er mindre.

Lastvariasjoner i verket skal normalt ikke overskride 30 pst. pr. time. Det tas forbehold om at lastvariasjonen pr. time kan pålegges ytterligere redusert dersom departementet finner dette nødvendig av hensyn til erosjon i strandsonen. Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelse for å sikre elektrisitetsforsyningen i tilfelle av feil på forsyningsnettet.

Det skal føres protokoll over manøvreringen og avleste vassstander samt observeres og noteres — om det forlanges — regnmengder, temperatur m. v. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som Hedmark kraftverk plikter å oppbevare for hele reguleringsperioden.

7.

Konsesjonæren tilpliktes å bekoste jordbruksakkyndig utredning av hvilken virkning på dyrkningsmulighetene i området grunnvasshevingen som følger av utbyggingen vil medføre.

